

OTTHONI KOMPOSZTÁLÓ

ÓE RKK
2024

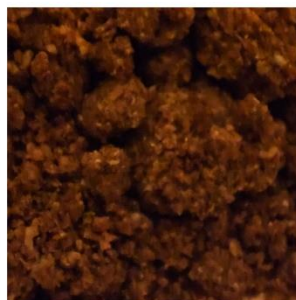
Pálfi Rebeka
T-3559/FI12904/R

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet: Komposztálási kísérletek fotódokumentációja

2024.01.10.

1. nap



Megfigyelések:

A megfigyelések lefolytatásához átlátszó, üvegből készült tárolóedényt választottam (Ikea). A folyamatot befolyásolhatja a napfény, ezért sötét, napfénytől elzárt helyen tartom.

Az edény aljára került egy réteg bokashi starter kultúra, erre rétegeztem a konyhai hulladékomat (zöldség- és tojáshéj), majd ismét egy réteg starter következett. A továbbiakban minden egyes réteg hulladékot egy réteg starter követ. Fontos jól lenyomkodni, hogy minnél kevesebb levegő szoruljon a darabkák közé, erre egy fém merőkanalat alkalmaztam.

A starter szaga kissé a szójaszószéhoz hasonlatos, nem kellemetlen és nem erőteljes.

A csapnak a későbbiekben lesz szerepe a komposzttea eltávolításában, lecsapolásában.

2024.01.12.

3. nap



Megfigyelések:

Az üveg kinyitása előtt párasodást figyeltem meg az üveg belsejében.
Folytattam a rétegezést.
Ennél a csekély mennyiségnél nehéz jól kinyomkodni a levegőt.

2024.01.14.

5. nap

**Megfigyelések:**

A párasodás még erősebben jelentkezett.
Megjelent egy kis méretű, ismeretlen eredetű fehér folt.
Bűz továbbra se jelentkezett.
Érdemes kisebbre aprítani a nagyobb darabokat, pl magházakat,
könnyebben kiszorítható a levegő és egyenletesebben rétegezzhető.

2024.01.16.

7. nap

**Megfigyelések:**

A fehér foltok kiterjedtek, penésznek tűnnek, aggodom emiatt. Elméletileg, amíg fehér színű, addig nincs probléma, de gyanús, hogy itt-ott szürkés árnyalata van. Tartok tőle, hogy sötétebb zöld, kék vagy fekete színt fog öltetni, ami tönkretetheti az egész folyamatot. Emiatt eldöntöttem, hogy fokozottan figyelek arra, hogy a hulladék-rétegek ne legyenek túl vastagok és inkább több startert adagoljak. Ennek ellenére továbbra sem bűdös.

2024.01.22.

13. nap

**Megfigyelések:**

A penészfoltok határozottan zöldes-szürkűnek.

Tettem egy kísérletet az eltávolításukra, de ahhoz a ledöngölt rétegeket fel kellene lazítani, hogy hozzájuk férjek, amiktől ugye jó sok oxigént kapna, ezért inkább elvetem az ötletet.

Inkább továbbra is folytatom a bőséges starter adagolást és az alapos ledöngölést.

2024.01.24.

15. nap

**Megfigyelések:**

Az aggasztó foltok továbbra is jelen vannak, sötétednek, de nem terjeszkednek.
Bűz nem tapasztalható.
Továbbra is reménykedem.

2024.01.26.

17. nap

**Megfigyelések:**

A reményem nem volt hiábavaló, a penészfoltok határozottan fehérek, nincs zöldülés, sőt összementek.

Egyre könnyebb ledöngölni, kiszorítani a levegőt.

Bűz nincs, sőt a mandarinhéjak és a starter elkezdhetett összeérlelődni, mert az elegyük szinte kellemes illatot eredményezett.

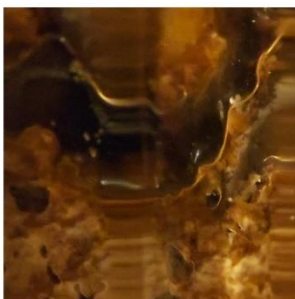
2024.02.04.

26. nap



2024.01.29.

20. nap

**Megfigyelések:**

Egyre csak tellik az üveg, a fehér foltok szinte el is tűntek.
Most először tudtam komposzttét csapolni, igaz csak néhány cseppet (pontosan annyit, mint amennyi a képen látszik).
Az üveg tartalma továbbra sem áraszt szagokat, a lecsapolt lének azonban érdekes, már kevésbé kellemes, de nem erős, földes-bomlásos szaga van.

2024.02.13.

35. nap

**Megfigyelések:**

Az eddigi lecsapolások nem jártak túl sok mennyiséggel, pedig jól látszik mennyire páras az üveg belseje. Feltételezésem szerint nehezen jut el a folyadék a csap apró nyílásáig, ami ráadásul nem is legalul van így meg kell döntenie a teli állapotban igencsak súlyos edényt.

A fehér penész jelöli hol zajlik éppen az érési folyamat. Az alsó régió késznek tűnik. 9 nap telt el az utolsó töltés óta. Aggasztó a pára mennyisége a fenti régióban és hogy nem sikerült szépen ledöngölni az utolsó réteget.

2024.02.21.

43. nap

**Megfigyelések:**

A pára ellenére továbbra is kevés és nehezen lecsapolható a komposzttea. A fermentációs folyamat még aktívnak tűnik a fehér penészek jelenléte alapján. Az edényt eddig 16-18°C között tartottam fénytől védett helyen (konyhaszekrény), ezen a napon azonban úgy döntöttem áthelyezem a valamivel melegebb szobába 20-22°C közötti hőmérsékletre. Az árnyékolást egy fekete színű szemeteszákkal biztosítottam.

2024.03.05.

56. nap



2024.03.05.

56. nap

Megfigyelések:

A mai napon elkezdett szörnyű büzt árasztani a bokashi, a dögszaghoz volt hasonlatos, ezért meg kellett tőle szabadulnom azonnali hatállyal.

A következő okok keltettek bennem gyanút:

- Az utolsó adagban volt vöröshagymahéj és szár is, ami jelentős változást okozhatott a szagban. ennenk ellenére nem gondolom, hogy ez önmagában dögszagot eredményezett volna.
- A hőmérsékletváltozás is előidézhette volna, de véleményem szerint a 20-22°C körüli hőmérséklet messze áll a nyári kánikulától, szerintem a 30-40°C lett volna az, ami valóban jelentős hatást tudott volna gyakorolni. Valamint nem csupán fekete szemeteszsák óvta a napsugaraktól, de eleve árnyékos helyre tettem a szobán belül, tehát a túlhevülést kizárnám.
- Túlrett folyamat lehetősége is felmerült bennem, de ezt viszonylag gyorsan el is vettem, mivel a fehér penész aktívan dolgozott még a felső régiókban.
- A nem megfelelő lecsapolás, folyadékeltávolítás tűnt a legvalószínűbb oknak. Egyrészt a komposzttea nem volt bűdös, a szokásos földes szaggal rendelkezett, ez az alsóbb régiókból származó folyadék lehetett. A bűz a felső régió irányából áradt, ahol még mindig jelentős pára uralkodott. Meglátásom szerint ez beindított egy rohadási folyamatot. Erre utalt az is, hogy a tetején eluralkodó penész helyenként barnás-szürkés árnyalatot öltött.

Tapasztalatok összegzése:

- Fénytől óvni kell a folyamatot.
- Oxigént ki kell szorítani rétegezés közben.
- Csekély mennyiség esetén nehéz kiszorítani az oxigént.
- Aprítás által egyenletesebben lehet rétegezni, könnyebb kiszorítani a levegőt.
- Ledöngölésnek hatékonynak, megfelelőnek kell lenni.
- Nehézzé válik a ledöngölés, levegő kiszorítás, ha az edénynek szűkülő szája van és már kezd betelni. A forma kialakításánál ügyelni kell, hogy szűkületek-bővületek esetleges alkalmazása esetén se okozzon gondot a lelapítás, ledöngölés, levegő kiszorítása.
- Starter kultúrát megfelelő mennyiségben kell adagolni, a több sose baj, a kevesebb okozhat gondot.
- A bőséges starter adagolás többbe is kerül, majdnem egy egész csomagot felhasználtam (egy csomag kb 4000 ft).
- Fnom illóolajokat tartalmazó gyümölcsök illatosá teszik a komposztot, pl mandarin, narancs héja.
- A komposzttea képződése nem feltétlen határozható meg az interneten más gyártók által említett 2-4 nappal.
- Lecsapolás szempontjából a csap elhelyezkedése kulcsfontosságú.
- Ekkora méretű edény esetén a felső régiókból való folyadék eltávolítása nem megoldott, nem tud lecsorogni az alsó rétegig a rétegek töménysége miatt, ehelyett páráként csapódik ki az üveg falára.
- Az, hogy átlátszó edényt használtam segített kiismernem, tanulmányoznom a folyamatot, tudtam reagálni a látottakra, kezdőként ez hasznosnak bizonyult.

2024.03.25.

1. nap



2024.04.11.

18. nap

**Megfigyelések:**

A növényhajak sokat vesztek nedvességtartalmukból mire a bokashiba kerültek, a sajt is száraz volt.

Az edény nem zár légmentesen.

2 hét helyett 18 napig fermentálódott.

A fehér penész jelenléte jó jel, a fekete, sárga és zöld penészek viszont nem.

Az alsó régiókat nem érintette a penész, ezeket földdel kevertem, minimum 2 hét a végkomposztálás ideje.

2024.03.28.

1. nap



Megfigyelések:

A kísérlet célja saját tejsav baktériumkultúra előállítása bokashi előkomposztáláshoz, vagyis fermentáció elindításához konyhai lebomló hulladékban.

Első lépésként egy egység rizst egy egység vízben kell áztatni. A rizsből kioldódó keményítő fehérre színezi a vizet, ez lesz a baktériumok táptalaja.

Az oldatot félreeső helyen kell állni hagyni, nem szabad oxigéntől teljesen elzárni.

2024.04.01.

5. nap



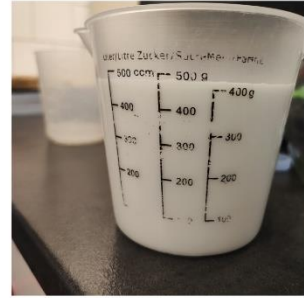
Megfigyelések:

A felszínen fehér szigetekcskék jelentek meg buborékokkal, az aljára leült az üledék, a szaga kezdett enyhén szúrós lenni. A középső, áttetsző folyadékrészre van szükség, az tartalmazza a baktériumokat, ezért leszűrtem.

Körülbelül 50 ml baktériumokat tartalmazó folyadékot sikerült kinyerni. Ehhez 500 ml tejet öntöttem. 1:10 arányt kell körülbelül elérni. A tej segítségével a tejsavbaktériumok elszaporodnak és a többi esetlegesen előforduló baktériumot és gombát elnyomják. További érlelés következik, kb 5-10 nap.

2024.04.01.

5. nap

**Megfigyelések:**

Az 5. napon a baktériumokat tízszeres mennyiségű tejjel ettettem meg.

A folyamat szépen beindult, a baktériumok jelen vannak és szaporodnak. Habár nincs légmentesen lezárva az üveg, nincs bűdös.

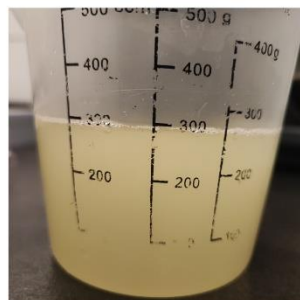
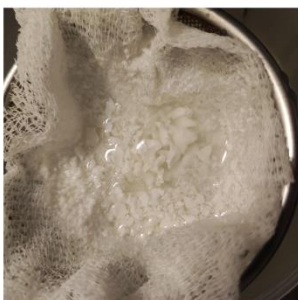
2024.04.06.

10. nap



2024.04.11.

15. nap



Megfigyelések:

Szűrést követően a folyékony rész tartalmazza a baktériumokat, ők a saját mennyiségükkel azonos mennyiségű cukrot kapnak enni, így hónapokig hatékonyak maradnak. Működőképes a házi aktivátor. A szárazanyag kidobásra került, szaga szúrós.

2. számú melléklet: Kérdőív részletes kiértékelése

Komposztálók tapasztalatai

Miért kezdett el komposztálni?

Ennél a kérdésnél mindenképp szerettem volna elkerülni a válaszadók bármilyen mértékű befolyásolását, ezért nem adtam választási lehetőségeket, mindenkinek egyéni választ kellett megadnia. Érkeztek érdekes vagy nehezen értékelhető válaszok is, ezek is tanulságosak voltak.

A beérkezett válaszokat 5 kategóriába tudtam sorolni, igaz, a besorolás szubjektív módon történt a saját benyomásaim alapján:

1. Hagyomány

Az, hogy milyen életvitelt folytatunk felnőtként, hogy bánunk a környezetünkkel, milyen szokások szerint éljük életünket nagyban függ attól, hogy gyerekkorunkban milyen példát kaptunk, mit tanultunk meg.

A komposztálás esetében sincs ez másként. A válaszok arra engednek következtetni, hogy akinél gyerekkorban ez bevett gyakorlat volt a családban, az később a saját háztartásában is komposztálni fog. Ezzel együtt nem feltétlenül könnyű feladat a család többi részét bevonni a komposztálásba.

Miért nem komposztál kérdés alatt érkeztek további válaszok, melyekből kirajzolódik, hogy a legtöbben kerttel rendelkező lakóhellyel kötik össze a komposztálás fenntarthatóságát, ezért miután elköltözik otthonról a családi házból lakásba, felhagynak vele, az igényük azonban megmarad rá. Újrakezdését saját kertes ház vásárlásához kötik.

2. Környezettudatosság

A komposztálással foglalkozó kitöltők csaknem 40 százaléka emelte ki kifejezetten a környezetvédelmet. Ez azt is feltételezi, hogy tájékozottak abban, hogy milyen hatással van környezetünkre, ha a lebomló biológiai hulladék a hulladéklerakókban végzi.

Ezt a tudatosságot érdemes lenne még inkább terjeszteni. Ezzel azok számára is indokot, motivációt, gondolkodnivalót lehetne nyújtani, akik eddig nem értették mi haszna lenne komposztálni vagy egyáltalán szelektíven gyűjteni.

3. Hasznosítás

A válaszadók többsége, több mint 40 százaléka, a növénytermesztésben hasznosítja újra a lebomló anyagokat és ezért döntött a komposztálás mellett.

Fontos tehát, hogy az embereknek legyen célja a komposztálással, értesüljenek róla hogy hol és hogyan használhatják fel a végtermékét, a humuszt.

Itt érkezett egy megjegyzés azzal kapcsolatban, hogy a bio hulladéknak szánt kuka egyébként is túl kicsi méretű. Ennek a válaszadónak a háztartása valószínűleg az átlagostól több lebomló hulladékkal rendelkezik, olyan mennyiséggel, amivel a hulladékkezelő még egyelőre nem számolt.

Fontos tanulság, hogy a háztartások nagyon különböző igényekkel és hulladékmennyiségekkel, hulladék arányokkal rendelkezhetnek. Érdemes többféle ürtartalmú edényt, kukát, megoldást biztosítani, hogy mindenki a neki leginkább megfelelőt tudja választani. A bővíthetőség lenne a leghasznosabb, hiszen az igények vagy a család létszámának változásával nem kellene feltétlenül teljesen új eszközt beszerezni.

4. Kampány eredménye

Igaz, csupán kettő olyan válasz érkezett, ahol azt emelték ki, hogy a végső löketet az önkormányzat akciója, kampánya adta meg, úgy gondolom ez mégis jelentős hatást gyakorolhat. Az, ha valamit az emberek készen kapnak, az eszközt, a módszert és a hozzájuk tartozó információkat nagyban megkönnyíti a dolgukat a hajlandóságra. Ha ez nekik még pénzbe se kerül, az különösen motiváló lehet, hiszen így „csak” az idejükbe és figyelmükbe kerül, ami sokaknak már eleve nagy ár. (Erre még később kitérek a „Miért nem komposztál?” részben.)

5. Szemétmennyiség

E pont alá kerültek azok a válaszok, ahol sokszor nincs tisztázva, hogy a szemétmennyiséget környezetvédelmi vagy saját költség illetve kényelmi szempontok miatt szeretnék csökkenteni.

A több hulladék elszállítása persze nem csupán több kiadással jár a háztartások számára, de maga az elszállítás is kibocsátással jár. Mindenképp jobban járunk ha meg tudjuk oldani, hogy ne legyen rá szükség.

A beküldött vélemények mennyisége szerinti sorrendben a hasznosítást, majd ezt követően a környezettudatosságot jelölték meg a legfőbb okként. Ezt követték a szemétmennyiséggel kapcsolatos megjegyzések, majd a hagyományok követése és végül kampány eredménye.

Ezek a gondolatok közül szeretném tovább vinni a tervezésbe elsősorban a bizonyítást, hogy a komposztálást lehet lakásban is művelni, másodsorban a gyerekekkel való kapcsolatot, oktatást, rászoktatást, gyerekek által is használhatóvá tenni a terméket, akár játékoságot vinni a termékbe. A méret és bővíthetőség kiemelten fontos a használhatóság megteremtésében, ezen felül a komposzttermék/humusz életciklusát meg kell tervezni, akár különböző alternatívákat találni, bemutatni az esetleges hasznosítási módokat. A magyar piac érzékenységet érdemes figyelembe venni.

Komposztálási megoldás

A válaszadók majdnem fele 1 darab komposztáló eszközt használ, vagy 1 komposztálommal rendelkezik. A válaszadók másik fele 2 vagy több komposztáló eszközt vagy halmot használ, itt leginkább a kettővel rendelkezők aránya a jelentős. A 2 vagy több eszköz előnye a könnyebb kezelhetőség.

Az is szépen kirajzolódik a kérdőívből, hogy a túlnyomó többség a kertjében komposztál és ládával, kazallal vagy konténerrel rendelkezik.

Aki pedig nem a kertjében komposztál, az a bokashi módszert alkalmazza.

Úgy tűnik az elektromos és a gilisztás komposztáló nem elterjedt.

Miért döntött e mellett a komposztálási mód mellett?

A kapott szavazatok alapján a kevés idő ráfordítás és a ritkán kell vele foglalkozni vezetnek mennyiség tekintetében. Tehát az időigényesség kiemelt fontosságú.

A helyigény a következő kulcsfontosságú tényező, majd ezt követi, hogy minél több mindent lehessen vele komposztálni.

Az olcsóság, vagyis érzékenység a szavazatok száma alapján csak ezután következik.

A nem jár kosszal és kellemetlen szagokkal, valamint a rovarokkal, rágcsálókkal kapcsolatos pontok valószínűsíthető, hogy pontosan azért kaptak viszonylag kevés szavazatot, mivel többeknél előfordulnak ezek a kellemetlenségek a kerti komposztálók esetén. Ez a „Kellemetlenségek” rész alatt került bővebb kifejtésre.

Ezen tanulságok alapján a komposztáló eszköz helyigényével kiemelten érdemes foglalkozni a tervezés során.

Amit még itt tanulságként levonnék, hogy a különböző háztartások különböző igényeit különböző komposztálási módok elégíthetik ki.

Vegyük példaként a bokashi előkomposztálást, ami képes akár főtt ételmaradékot, húst, tejterméket is előkomposztálni, ez nagyon előnyös lehet olyan háztartások számára, amelyek fogyasztanak állati eredetű élelmiszert és a maradékot nincs lehetőségük másként, például állatok etetésében hasznosítani. Egy vegán háztartásban vagy egy háziállatokkal rendelkező háztartásban erre nem feltétlen van szükség. Az módszer hátránya, hogy romlott élelmiszert, például rohadt gyümölcsöt nem tud előkomposztálni. Persze jó esetben a konyhai hulladék döntő többsége a gyümölcsök és zöltségek héjából, magházából, szárából stb adódik, de azokban a háztartásokban, ahol rendszeresen megromlik az étel, mielőtt a tányérra kerülne, ott a bokashi erre nem tud megoldást nyújtani. Van olyan módszer, ami viszont igen.

Tervezés során érdemes lenne végig gondolni ezeket az igényeket és hogy milyen módszer elégíti ki őket. Egy komposztáló rendszer tervezésével akár többféle megoldást is lehetne ötvözni.

Kellemetlenségek

A válaszadók kevesebb, mint 20 százaléka jelölte meg, hogy valaha is kellemetlensége adódott volna a komposztálásból. Ennek ellenére majdnem a felük (88-ból 39-en) adtak választ arra a kérdésre, hogy milyen típusú kellemetlenséget tapasztaltak.

A megjelölt válaszok között a szagok vezetnek, ezt követően a rágcsálók és rovarok, valamint a nem közreműködő családtagok.

Tervezés során fel kell tenni a kérdést, mi által nyerhetjük el a családtagok közreműködését? Kik ezek a családtagok és hogyan hathatunk rájuk?

Erre válaszolhatunk könnyű, egyértelmű használhatósággal és oktató, játékos jelleggel is. A gyerekeket az oktató-nevelő, játékos jelleg vonzhatja be, a felnőtteket a kényelmes használhatóság.

A felkínált lehetőségeken túl érkezett néhány hasznos hozzászólás is:

- A mérettel kapcsolatban vetődött fel, hogy a nagyobb méretet nehezebb kezelni. Ha túl nagy a méret, az akadályozhatja az alul lévő kész humuszhoz való hozzáférést. Praktikusabb több kisebb rekeszt használni, vagy más módon biztosítani a hozzáférést a késztermékhez, biztosítani a szétválaszthatóságot.

„Túl nagy halom alól nehéz volt kiszedni a kész komposztot”

- Anyaghasználat tekintetében érdemes tartós megoldást választani, ami ellenáll a lezajló folyamatnak. A műanyagok tartósságára jelentős hatással lehet az UV sugárzás. Beltérben, ahol nincs kitéve a komposztáló az időjárás és egyéb környezeti tényezők kénye-kedvének valamivel könnyebb ezt biztosítani.

„A régi műanyag láda pár év alatt szétért”

- A komposzt végtermék felhasználhatóságának ismertetése kulcsfontosságú lehet abban, hogy valaki a mi termékünket válassza.

„A bokashi úrtartalmát el kell ásni. Az kezdetben kihívást jelentett, hogy hova ássuk el (nincs kertünk, mert lakásban lakunk).”

Mit nem kedvel a jelenlegi komposztálójában?

Erre a kérdésre bár nem kínáltam fel ezt a lehetőséget, feltételezve, hogy nincs tökéletes komposzt, több nemleges válasz is érkezett (88-ból 16), ők külön megjegyzésben jelezték, hogy nincs semmilyen gondjuk vagy kifejezetten elégedettek a jelenlegi komposztálójukkal.

Az egyik ilyen válaszadó megjegyzi, hogy habár nincs vele gondja, lehetne szebb is, de a saját két kezének a munkája. A saját alkotás felett érzett büszkeség és öröm persze nincs meg mindenkiben, van aki szereti készen kapni és kevesebbet vesződni vele.

A felkínált opciókra érkezett szavazatok alapján sokakat zavar az, hogy a komposztálójuk műanyagból készült, legtöbbször ezt jelölték meg. Az, hogy nem választható el könnyen a kész humusz szintén sok szavazatot kapott. A nem vagy csak nehezen áthelyezhető a komposztáló szintén negatívumként jelenik meg a megkérdezettek körében.

A külalakjával, esztétika hiányával kapcsolatos aggályok csak ezek után következnek.

A praktikussággal kapcsolatos szempontok állnak tehát az első helyen, az esztétikát pedig nem is feltétlenül mindenki várja el egy komposztálótól, vagy nem okoz gondot nélkülözni az esztétikát, pláne ha a komposztáló nincs szem előtt.

Ezen kívül érkezett még egy hasznos megjegyzés az anyagával kapcsolatban:

„kb 6-7 év után fel kell újítani, mert elkezdi elrohadni a fa anyag”. Tanulásként megjegyzendő ebből, hogy a fa korhadásra igencsak hajlamos, ezt a komposztálás biológiai folyamata akár fel is gyorsíthatja, különösen, ha kezeletlen fáról beszélünk.

Persze a 6-7 év nem tűnik csekély időnek, annak fényében, hogy manapság már az autókat is csupán néhány évre tervezik. Azonban én nem szeretném követni ezt a példát. Szeretném célul kitűzni a hosszú élettartamot, tartósságot. Meglátásom szerint egy fenntarthatóságot elősegítő termék önmaga is fenntartható kell, hogy legyen.

Mit kedvel a jelenlegi komposztálójában?

A jelenleg a megkérdezettek által birtokolt komposztálók tekintetében a könnyű kezelhetőséget és az olcsó fenntartást kedvelik leginkább. Ezeken kívül kifejezetten sokan jelölték meg, hogy nem okoz kórt a lakásban. Ez valóban egy alapvető szempont, azonban tekintettel arra, hogy legtöbbször kerti komposztálóval rendelkeznek nem csoda, ha nem okoz kórt a lakásukban.

Ezekon kívül kedvelik a meglévő komposztálójukban a stabilitást és azt, hogy nem törékeny.

Alapanyag tekintetében sokan preferálják azt, hogy természetes anyagból készült.

Esztétikai szempontok tekintetében nagyon kevés szavazat érkezett. Ez is azt támasztja alá, hogy a praktikum az első egy komposztáló kialakításánál. Azt viszont nem zárja ki, hogy ha lenne esztétikus alternatíva azt választanák. Egy lakásban elhelyezett komposztálónál ez különösen fontos elvárás lehet.

Komposztáló elhelyezése

A válaszadók legnagyobb részének kerti komposztálója van, a többiek a konyhában, teraszon, erkélyen vagy az éléskamrában tartják.

A válaszadók több, mint 80 százaléka félreeső, nem feltűnő helyen helyezi el.

A többség nem szokta áthelyezni egyik helyről a másikra, csupán 25 százalék az, aki igen.

A beltérben elhelyezett komposztálóval kapcsolatban érkezett egy megjegyzés, miszerint az ő háztartásukban a többi kuka mellett van.

A kültéri komposztálóval kapcsolatban pedig a következő hasznos észrevételek érkeztek:

- „Talán ami zavaró, hogy ugye az udvarban vannak és néha kényelmesebb lenne, ha kicsit közelebb lenne a bejáráshoz, mert így viszonylag gyakran, nagyobb távokat kell megtenni.”

Valószínűleg a szagok, rágcsálók és bogarak házba jutását hátráltatja, hogy messzebb került elhelyezésre, ezen kívül a házainkat szeretjük szép dolgokkal körülvenni (pl

virágok, kerámiák stb) és nem olyasmivel, ami kifejezetten csökkenti az esztétikai élményt.

- „Valójában a komposztáló a kertben nem zavaró, de a konyhai gyűjtőedény csúnya.”

Több válaszban is szerepelt, hogy előbb bent összegyűjtik valamilyen edényben, vödörben a konyhai hulladékot, majd mikor az megtelik, kiürítik vagy a saját komposztjukra, vagy valaki máséba, esetleg közösségi komposztpontra.

Ezek a gyűjtőedények bent vannak a lakásban, tehát az, hogy valamilyen szinten esztétikusak legyenek jogosan merülhet fel igényként.

Nem komposztálók tapasztalatai

A nem komposztálók többsége a vegyes kukába helyezi a komposztálható hulladékot. Egy részük hajlandó lenne bekapcsolódni a szelektálásba, ha azt biztosítja az állam a többi szelektálási megoldáshoz hasonlóan.

Meglátásom szerint itt nem csak arról van szó, hogy legyen elszállítva, természetesen az átlag polgár számára ez a legkényelmesebb, ha valaki más foglalkozik vele valahol máshol. Ha kidolgozásra kerülne egy rendszer, ami nem igényel nagy erőfeszítést, a tájékoztatás a miértekről és hogyanokról készen érkezne, nem lenne ellenállás a helyben történő feldolgozás és hasznosítás ellen sem.

Miért nem komposztál?

Az embereket jelentősen visszatartja a komposztálástól a helyhiány, a kellemetlen szagoktól való félelem, az időhiány és a bogarak, rovarok megjelenésétől való félelem.

Ezek mind olyan szempontok, melyek befolyásolhatók a tervezés során.

Ezekén kívül felmerül, hogy:

- nem tudnak mit kezdeni a végtermékkel, pláne lakásban,
- nincs a birtokukban megfelelő tudás és tapasztalat ahhoz, hogy sikeres komposztálásba tudjanak fogni,
- nem kaptak jóváhagyást a társasház vagy a saját családjuk részéről.

Megfontolná-e az otthoni komposztálás lehetőségét?

A válaszokból látszik, mennyire fontos az időigényesség kérdése. Minél kevesebb figyelmet igényelne a művelet, annál nagyobb hajlandóság mutatkozik. Az esztétikus megjelenés hasonló hajlandósági kedvet mutat. A legnagyobb hajlandóságot mégis az az állítás mutatta, hogy ha nem okozna bűzt a lakásban.

Amennyiben komposztálásra adná a fejét, hol tudna helyet biztosítani neki?

Legtöbbször a komposztálást kültérhez kötik, valószínűleg ezért érkezett a legtöbb válasz a teraszon, erkélyen és kertben való elhelyezésre.

Ami a beltéri elhelyezést illeti a konyha és a pince kapta a legtöbb szavazatot.

Csekély szavazat érkezett az éléskamrára, előszobára, folyosóra és nappalira.

Az elhelyezés a hajlandóság és a méret függvénye is. Helytakarékos megoldással javíthatunk némileg a hajlandóságon, lehetőséget teremthetünk vele.